

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

ТӨСВИЙН ТӨВЛӨРҮҮЛЭН ЗАХИРАГЧ

АУДИТЫН КОД: ТӨА-2024/11/-НА-СТА-ТТЗ

ТӨВ АЙМГИЙН БАЯНЧАНДМАНЬ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН 2023
ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД
ХИЙСЭН АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

Зуунмод 2024 он

Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал

Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn

Аудитын менежер О.Амаржаргал

Утас: 70273463 Цахим хаяг: amarjargalo@audit.gov.mn

Аудитор: Б.Адъяасүрэн

Утас: 70273204 Цахим хаяг: adiyasuren@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу. Цахим хаяг: www.open.audit.mn

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ.....	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	9
3.3 Зөвлөмж.....	9
5. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	11

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
СТСХ	Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн газар

**ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

41100, Төв аймаг, Зуунмод сум
Утас: 70272582, Цахим шуудан: tuv@audit.gov.mn
Цахим хаяг: www.audit.mn

2024.03.25 № 9/239
танай _____-ны № _____-т

Г ТӨВ АЙМГИЙН БАЯНЧАНДМАНЬ
СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
Г.АРИУНБОЛД ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Төв аймгийн Баянчандмань сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Төв аймгийн Баянчандмань сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төв аймгийн Баянчандмань сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын хуралдааны 2023 оны 12 дугаар сарын 18-ны 01 дүгээр тогтоолоор сумын Засаг даргын 2021-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт дэвшүүлсэн 49 зорилт 209 арга хэмжээний хэрэгжилтийн явцыг 95.5%-тай буюу “Үр дүнтэй” гэж дүгнэсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Тухайн байгууллагын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитад нөлөө үзүүлэх материаллаг буруу илэрхийлэл, нөлөө бүхий эрсдэл, удирдлагын үлэмж хэмжээний шийдэл бүхий ажил гүйлгээ байхгүй байна.

Төв аймгийн Баянчандмань сумын Засаг дарга тайлант онд орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар 282,295.6 мянган төгрөгийн зам засвар, цэцэрлэгийн гадна талбайн тохижилт, 3 дугаар хорооны хүүхдийн тоглоомын талбайн засварын ажлыг хийж гүйцэтгэсэн байна. Мөн орон нутгийн төсвийн шилжих үлдэгдлээр Цагдаагийн хэсэг, Соёлын төв, Одод цэцэрлэгийн засвар, тоног төхөөрөмжийн шинэчлэлийг 186,300.0 мянган төгрөгөөр тус тус санхүүжүүлсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ. Тус санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2022оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН		1,070,732.0	1,551,741.6
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	3а, 3б	457,272.2	912,466.6
33	АВЛАГА	5а, 5б, 6а, 6б	454,964.5	474,889.4
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	8а, 8б, 8в	158,495.2	164,385.6
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН		1,544,267.4	2,378,653.0
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	12а, 12б, 12в	1,544,267.4	2,378,653.0
39200	Биет хөрөнгө		1,410,984.8	2,245,642.0
39300	Биет бус хөрөнгө	13	133,282.7	133,011.0
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II		2,614,999.4	3,930,394.6
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		9,848.5	5,378.1
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	15а, 15б	9,848.5	5,378.1
41300	Өглөг	17а, 17б	9,848.5	5,378.1
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН		2,605,150.9	3,925,016.5
51	Засгийн газрын хувь оролцоо		2,605,150.9	3,925,016.5
51200	Хуримтлагдсан үр дүн		1,491,030.4	2,847,601.0
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V		2,614,999.4	3,930,394.6

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	2022 оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,246,149.2	3,631,479.7
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	932,108.4	1,692,580.2
110	Орлогын албан татвар	586,289.2	1,168,517.4
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	614,248.1	1,197,517.4
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-27,958.9	-29,000.0
113	Хөрөнгийн албан татвар	113,390.0	116,127.3
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	232,429.2	407,935.4
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	738,145.3	1,489,196.2
120	Нийтлэг татварын бус орлого	738,145.3	1,489,196.2
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,575,895.5	449,703.3
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,841,479.9	1,759,238.6
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,632,097.6	1,663,239.6
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,294,616.6	1,589,183.4
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	300,930.2	491,427.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	37,742.0	60,778.6
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	326,502.2	57,386.2
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	101,116.2	65,026.7
2105	Нормативт зардал	68,488.2	65,695.1
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	55,711.5	12,101.7
2107	Томилолт, зочны зардал	7,926.6	5,646.6
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	51,371.0	49,518.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	344,828.6	781,603.4
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,337,481.0	74,056.3
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	209,382.3	95,999.0
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	404,669.3	1,872,241.1
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	4,887,892.8	551,337.6
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-4,483,223.4	1,320,903.5

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/ мянган төгрөгөөр/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	2022оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,012,232.5	2,682,811.1
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	932,108.4	1,692,580.2
110	Орлогын албан татвар	586,289.2	1,168,517.4
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	614,248.1	1,197,517.4
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-27,958.9	-29,000.0
113	Хөрөнгийн албан татвар	113,390.0	116,127.3
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	232,429.2	407,935.4
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	25,161.8	90,007.8
1181	Газрын төлбөр	195,175.0	313,212.0
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	12,092.4	4,715.6
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	504,228.5	540,527.6
120	Нийтлэг татварын бус орлого	504,228.5	540,527.6
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,575,895.5	449,703.3
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,403,211.7	1,345,525.2
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,403,211.7	1,345,525.2
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,063,127.4	1,271,469.0
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	300,930.2	491,386.6
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	37,742.0	60,778.6
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	326,802.2	91,455.6
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	65,986.7	65,019.4
2105	Нормативт зардал	74,874.7	77,587.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	56,611.5	13,251.7
2107	Томилолт, зочны зардал	7,926.6	5,646.6
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	51,340.2	47,054.2
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	140,913.2	419,289.3
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,340,084.3	74,056.3
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	609,020.8	1,337,285.8
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	217,724.7	773,652.2
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	217,724.7	773,652.2
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	217,724.7	773,652.2
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-217,724.7	-773,652.2
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-234,678.8	-108,439.3
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	234,678.8	108,439.3
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	156,617.3	455,194.3
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	300,655.0	457,272.2
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	457,272.2	912,466.6

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн	Нийт цэвэр хөрөнгө/өмч
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	7,173,804.70	7,173,804.70
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-85,417.00	-85,417.00
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	7,088,387.70	7,088,387.70
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-13.3	-13.3
9	Тайлант үеийн үр дүн	-4,483,223.40	-4,483,223.40
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,605,150.90	2,605,150.90
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	2,605,150.90	2,605,150.90
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	35,667.00	35,667.00
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,640,818.00	2,640,818.00
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-36,705.00	-36,705.00
19	Тайлант үеийн үр дүн	1,320,903.50	1,320,903.50
20	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	3,925,016.50	3,925,016.50

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,239,011.7	1,984,216.6
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,184,846.8	1,129,854.1
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,181,346.8	1,126,354.1
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	455,163.1	444,634.7
210101	Үндсэн цалин	258,982.7	275,116.7
210102	Нэмэгдэл	128,769.4	121,970.5
210104	Урамшуулал	60,811.0	47,455.6
210105	Гэрээт ажлын хөлс	6,600.0	91.9
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	56,895.2	55,096.2
210201	Тэтгэврийн даатгал	38,688.8	38,124.4
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,551.7	4,485.4
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,641.2	3,588.2
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	910.3	808.9
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,103.2	8,089.4
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	468,983.0	438,872.8
210301	Гэрэл, цахилгаан	65,471.5	56,216.7
210302	Түлш, халаалт	396,525.5	380,835.1
210303	Цэвэр, бохир ус	6,986.0	1,821.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	65,247.0	64,926.4
210401	Бичиг хэрэг	5,750.0	5,750.0
210402	Тээвэр, шатахуун	31,235.5	31,235.5
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	8,480.0	8,159.4
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	15,500.0	15,500.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,281.5	4,281.5
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	17,251.7	17,236.7
210604	Урсгал засвар	17,251.7	17,236.7
2107	Томилолт, зочны зардал	5,646.6	5,646.6
210702	Дотоод албан томилолт	5,646.6	5,646.6
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	53,273.0	47,054.2
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	50,153.5	44,007.5
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	928.0	928.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	311.1	307.4
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,200.0	1,178.9
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	165.0	117.0
210807	Газрын төлбөр	515.4	515.4
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	58,887.2	52,886.5
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	58,887.2	52,886.5
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,500.0	3,500.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,500.0	3,500.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,500.0	3,500.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	814,164.9	745,923.2
221001	Их засвар	445,491.6	417,158.4
222001	Тоног төхөөрөмж	344,204.6	328,764.8
223001	Бусад хөрөнгө	24,468.7	0.0
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	240,000.0	108,439.3
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	240,000.0	108,439.3
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,239,011.7	1,873,130.4
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	379,974.9	370,462.6
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	379,974.9	370,462.6
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,254,040.4	1,391,995.9
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,254,040.4	1,391,995.9
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	604,996.4	110,672.0
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	240,000.0	110,672.0
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	364,996.4	0.0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.0	194,400.3
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.0	83,314.2
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	56	56
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	2	2
610001	Төсвийн байгууллага	2	2
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	27	27
620001	Удирдах ажилтан	8	8
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	10	10
620003	Үйлчлэх ажилтан	4	4
620004	Гэрээт ажилтан	5	5

65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	27	27
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	11	11
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	10	10
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	6	6

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	71,899.72	91,281.58
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	71,899.72	91,281.58
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	54,670.78	87,825.65
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	0.00	46,751.95
210101	Үндсэн цалин	0.00	10,551.35
210102	Нэмэгдэл	0.00	36,200.60
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	0.00	5,682.39
210201	Тэтгэврийн даатгал	0.00	3,968.49
210202	Тэтгэмжийн даатгал	0.00	462.73
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	0.00	575.50
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	0.00	80.09
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	0.00	595.58
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,388.80	93.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,388.80	93.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	400.00	0.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	400.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	51,881.98	35,298.31
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	51,881.98	35,298.31
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	17,228.94	3,455.93
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	5,119.20	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,119.20	0.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	12,109.74	3,455.93
213305	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	12,109.74	0.00
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	3,276.26
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	179.67
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	71,899.72	91,281.58
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	71,899.72	91,281.58
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	22,124.09	75,090.67
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	49,775.63	16,190.91

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Залруулсан алдаа

Аудитаар нийт 732,667.5 мянган төгрөгийн алдаа илэрснээс аудитын явцад 732,667.5 мянган төгрөгийн алдааг залруулав.

1. Засаг даргын нэгтгэсэн үр дүн, мөнгөн гүйлгээний тайланд Төрийн сангийн харилцах дансны татварын орлогын гүйцэтгэлийг 8 нэр төрлөөр аймгийн Татварын хэлтсийн аудитад ирүүлсэн 2023 оны төсвийн орлогын төлөвлөгөөний гүйцэтгэлээс 257,778.1 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д "үнэн зөв байх", 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-д "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах", Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.7-д "байгууллагын санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээ, тайлан, үр дүнгийн гэрээний биелэлтийг үнэн зөв гаргах, тогтоосон хугацаанд тайлагнах" гэж заасныг болон Санхүүгийн тайлангийн "иж бүрэн байх", "нийцсэн бөгөөд зохистой байх" гэсэн батламж мэдэгдлийг хангаагүй зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т "Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна" гэсэн заалтын дагуу залруулга хийгдсэн.

2. Засаг даргын нэгтгэсэн тайлангийн авлагын тодруулга тайланд 474,889.4 мянган төгрөгийн авлагын насжилтыг оруулаагүй, тооцоо нийлээгүй гэж тайлагнасан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д "үнэн зөв байх", 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-д "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах", Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.7-д "байгууллагын санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээ, тайлан, үр дүнгийн гэрээний биелэлтийг үнэн зөв гаргах, тогтоосон хугацаанд тайлагнах" гэж заасныг болон Санхүүгийн тайлангийн "ангилал", "иж бүрэн байх", "нийцсэн бөгөөд зохистой байх" гэсэн батламж мэдэгдлийг хангаагүй зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т "Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна" гэсэн заалтын дагуу залруулга хийгдсэн.

Аудитаар нийт 5,945.4 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс 5,945.4 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж хүргүүлсэн.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Орлого бүрдүүлэлтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогын төлөвлөгөө 153,8 хувиар давж биелсэн боловч 4 нэр төрлийн орлого 1.0-13.5 хувиар буюу 5,935.3 мянган төгрөгөөр тасарсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.1-д "Батлагдсан төсвийг хэрэгжүүлэх нарийвчилсан хуваарь, төсвийн дэлгэрэнгүй хуваарилалт, төсвийн зарцуулалт болон бүрдүүлэлтэд тавих хяналтыг төсвийн сар, улирлын батлагдсан хуваарийн дагуу хэрэгжүүлнэ", 41.2.1-д "хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх" гэж заасныг болон санхүүгийн тайлангийн "иж бүрэн байх", "нийцсэн бөгөөд зохистой байх" зэрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогыг нэр төрлөөр жигд биелүүлэх

2. Орлого бүрдүүлэлтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Орлогын гүйцэтгэлийн тодруулга тайланд төсвийн орлогын гүйцэтгэлийг 2,038,956.7 мянган төгрөгөөр, аймгийн Татварын хэлтсийн аудитад ирүүлсэн 2023 оны төсвийн орлогын төлөвлөгөөний гүйцэтгэлээс 10.1 мянган төгрөгөөр тус тус зөрүүтэй тайлагнасан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д "үнэн зөв байх", Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.7-д "байгууллагын санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээ, тайлан, үр дүнгийн гэрээний биелэлтийг үнэн зөв гаргах, тогтоосон хугацаанд тайлагнах" гэж заасныг болон Санхүүгийн тайлангийн "иж бүрэн байх", "нийцсэн бөгөөд зохистой байх" гэсэн батламж мэдэгдлийг хангаагүй зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Татварын байцаагчтай орлогын дүнг сар улирлаар тохирч байх.

Дээрх зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д заасан хугацаанд ирүүлж, биелэлтийг 2024 оны 6 дугаар сарын 14-ний өдрийн дотор Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. Санхүүгийн тайлангийн аудитад хамрагдсан байгууллагуудын санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	1		1					
2	Засаг даргын тамгын газар	1	1				1		
3	Байгалийн нөхөн сэргээлтийн барьцаа сан	1		1					
4	Хоршоо хөгжүүлэх сан	1		1					
5	Эмийн эргэлтийн сан	1		1					
6	Орон нутгийн хөгжлийн сан	1		1					
	НИЙТ	6	1	5			1		

